

ВПЛИВ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЧАЇВ НА ОСНОВІ ЕХІНАЦЕЇ ПУРПУРОВОЇ НА ОРГАНІЗМ ШКОЛЯРІВ

Ярський Ю. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні вже нікого не потрібно впевнювати в дійсності та ефективності методів гомеопатії. Інтерес лікарів різних спеціальностей до гомеопатії продовжує збільшуватися. Це відбувається у той час, коли бурхливий розвиток синтетичної фармакології та фармацевтичної промисловості відкриває великі перспективи для лікування найрізноманітніших захворювань, навіть тих, що раніше вважалися невиліковними. Доцільність застосування гомеопатичних лікарських комплексів ґрунтується на тих фактах, що дія одних гомеопатичних ліків посилюється діями інших. Підвищення ефективності та якості фармацевтичного забезпечення населення є актуальною проблемою сьогодення. Спостерігається тенденція до створення нових лікарських препаратів на основі сировини з рослин, які були інтродуковані із дикої флори. Такий підхід дозволяє забезпечити розширення номенклатури вітчизняних препаратів та раціонально використовувати природні ресурси.

Останнім часом через низку економічних та фінансових проблем, увагу широкого загалу привертає застосування натуральних, природних препаратів у лікуванні та профілактиці захворювання, за рахунок стимулювання і керування імунною системою. Батьки часто стурбовані питанням, як зменшити часті хвороби дітей в школі чи дитячому садочку. На полицях аптек можна зустріти препарати, що містять велику кількість шкідливих речовин, що мають велику кількість протипоказань разом із побічними діями. Тож використання в лікувальних та профілактичних цілях природного матеріалу є доцільним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цікавим в цьому плані є вивчення лікарських засобів з ехінацеї пурпурової. Існують чисельні відомості про біологічну дію та лікувальні властивості препаратів ехінацеї. Використання ехінацеї при лікуванні різноманітних захворювань як імуномодулюючий, протизапальний, рано-загоювальний, біостимулюючий та проти інфекційний засіб досліджували R. Bauer, Ф. І. Мамчур, Н. Ю. Яковлева, Г. М. Войтенко, В. М. Самородов, Л. Я. Кушко.

Актуальною проблемою фармакології зі створення адаптогенних засобів розширеного спектру дії на основі комбінацій ехінацеї з іншими найціннішими лікарськими рослинами, зокрема, женьшеню, що володіють імуномодулюючими, протизапальними та іншими видами

біологічної активності займалися В. М. Самородов, О. І. Бондарев, Letchamo W.

Препарати ехінацеї привертають увагу педіатрів завдяки швидкому всмоктуванню в травному каналі, широкому діапазону терапевтичного впливу. Препарати ехінацеї ефективні в комплексній терапії дітей з харчовою алергією, гострими респіраторними захворюваннями дихальних шляхів, під час щеплення, при лікуванні тонзилітів та міокардіодистрофій. Ці практичні аспекти застосування ехінацеї пурпурової досліджували Л. Г. Дудченко, Л. В. Ніколайчук, М. П. Жигор, А. В. Серета, Г. Ф. Моїсєєв та інші. Вплив біологічної і імунної активності ехінацеї пурпурової на організм людини досліджувала І. М. Шараєвська. Препарати ехінацеї різко збільшують приживлюваність тканин при трансплантації шкіри, прискорюють відновлення мікроциркуляції, зменшуючи випадки некрозу і відторгнення цю проблему вивчав Л. В. Миколайчук та інші.

Мета дослідження – виявити вплив гомеопатичних препаратів, зокрема ехінацеї пурпурової, на організм дітей середнього шкільного віку.

Виклад основного матеріалу. У медичній практиці на сьогоднішній день використовуються три види ехінацеї – ехінацея пурпурова, ехінацея вузьколиста, ехінацея бліда. Найбільша кількість лікарських препаратів і спеціальних добавок до їжі виробляється з сировини ехінацеї пурпурової. Завоювання ринку ехінацеєю пурпуровою було пов'язано з цікавим фактом її інтродукції в Німеччину. У кінці 1930-х років Dr. Gerhard Madaus – засновник компанії Madaus Co., провідного виробника продуктів з ехінацеї в Німеччині – приїхав у США в пошуках насіння ехінацеї вузьколистої. Він купив насіння в Чиказькій компанії, але рослини, які виростили з них, виявилися ехінацеєю пурпуровою. Вважаючи, що вона повинна бути так само хороша, як і ехінацея вузьколиста, він продовжив досліджувати її лікарські властивості [1].

Імуномодулюючі властивості ехінацеї обумовлені тим, що в ній міститься багато біологічно активних речовин. Це полісахариди, ефірні олії, глікозиди, сапоніни, смоли, органічні кислоти (у тому числі поліненасичені жирні) і фітостерини, алкалоїди, дубильні речовини; фенольні кислоти – володіють антисептичними властивостями; полієни – речовини, що знищують багато видів грибків.

У коренях і кореневищах рослини є інулін, глюкоза, ефірні й жирні олії, смоли, бетаїн – речовина, властивості якої дозволяють попереджати розвиток інфаркту й інсульту; фенолкарбонові кислоти, які зміцнюють імунітет і володіють сечогінними властивостями.

У всіх частинах рослини дуже багато мінеральних речовин, у тому числі й рідкісних, яких нам часто не вистачає в харчуванні: це

кальцій, калій, селен, марганець, цинк, молібден, срібло, кобальт, хлор, залізо, алюміній, магній, ванадій, барій, берилій, нікель [2].

Унікальні властивості ехінацеї застосовуються в комплексному лікуванні та профілактиці різних хвороб, особливо респіраторних, в тому числі у дітей, адже воно не викликають алергічних реакцій. Прийом ехінацеї на початкових етапах розвитку хвороби дозволяє значно скоротити тривалість захворювання і пришвидшити одужання. Для використання ехінацеї з лікувальною метою підходить рослина, якій не менше двох років, причому використовуються і квіти, листя, коріння і стебла. Внутрішнє застосування рослини і препаратів з неї особливо актуально при застуді, грипі, вушних інфекціях, кишкових інфекціях, захворюваннях верхніх дихальних шляхів, цукровому діабеті, хворобах сечового міхура, печінки, запальних процесах в хронічній формі, жіночих захворюваннях. Але і зовні воно має не менший ефект, позбавляючи від шкірних захворювань і різних проблем (кропив'янка, герпес, екзема, абсцеси, фурункульоз, опіки, укуси комах тощо). Ехінацея і препарати з неї показали хороші результати на організм при усуненні наслідків дії важких металів і хімічних речовин (фунгіцидів, пестицидів тощо) [3].

Примочки з відвару ехінацеї використовують в якості лікувального засобу проти псоріазу, а також зняття свербіння та болі після укусу комах. Також відвар ехінацеї корисний при виразці шлунку, приводить в норму артеріальний тиск і покращує стан організму в цілому.

Настоянка ехінацеї на спирту надає імуностимулюючу дію на організм людини, зміцнює захисні властивості. Її прийом буде особливо актуальний у період респіраторних захворювань як найсильнішого профілактичного засобу. Систематичний прийом настоянки підвищує рівень лейкоцитів, «пробуджує» фагоцитарну відповідь, стримує розмноження шкідливих мікробів. Настоянка ехінацеї ефективно використовується в терапії захворювань сечостатевої системи, для прискорення процесів загоєння ран і відновлення тканин, а також в лікуванні захворювань шкіри.

Настоянку ехінацеї з метою зміцнення імунітету і лікування простудних захворювань можна давати дітям після двох років. Використання настоянки ехінацеї практично ніколи не викликає алергічних реакцій і побічних ефектів, адже склад препарату абсолютно натуральний. У рідкісних випадках при виникненні висипів або запаморочення прийом препарату варто негайно призупинити.

Висновки. Отже, активізація роботи локального і загального імунітету пов'язана з дією активних речовин, що входять до складу настоянки ехінацеї. Чинники дії посилюють вироблення організмом інтерферонів – речовин, які спрямовані на запобігання розвитку

захворювання і боротьбу патогенних факторів інфекційного генезу. Також відбувається активація роботи макрофагів і Т-лімфоцитів – неспецифічних чинників імунної відповіді.

Список використаних джерел:

1. Кисличенко В. С. Елементний склад коренів ехінацеї блідої першого та другого року вегетації / В. С. Кисличенко, Я. В. Дьяконова // Створення, виробництво, стандартизація, фармакоекономічні дослідження лікарських засобів та біологічно активних добавок: II Міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2006 р.: тези доп. – Х., 2006. – С. 55–56.
2. Давиденко Н. В. Нераціональне харчування – ризик для здоров'я / Н. В. Давиденко, І. П. Смирнова, І. М. Горбась, О. О. Кваша // Український терапевтичний журнал. – 2002. – № 3. – С. 26–29.
3. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекти ліків: підручник: у 2-х томах / За ред. І. М. Перцева, Ш. А. Зупанця – Х. : УФА, 1999. – 464 с.